

LTO Land- en Tuinbouw Organisatie
Bezuidenhoutseweg 105-113
2594 AC Den Haag
T +31 (0)70 – 338 2700

Rekening: NL32 RABO 0357606760

www.lto.nl
secretariaat@lto.nl

Per e-mail verzonden

Aan : Ministerie van LNVN
T.a.v. : minister J. van Essen (ministerlvn@minInv.nl)
Cc. : de heer E. Dijkgraaf (dijkgraaf@ese.eur.nl)
Datum : 9 juni 2026
Ons kenmerk : 260609/BvdB/GK
Onderwerp : Directe vergunning en strategische inzet van de Subsidieregeling
Emissieloos Landbouwmateriaal (SEL)

Geachte minister Van Essen,

Met belangstelling heeft LTO Nederland kennisgenomen van de recente openstelling van de Subsidieregeling Emissieloos Landbouwmaterieel (SEL). De uitzonderlijk snelle overtekening van de regeling laat zien dat agrarische ondernemers bereid zijn om fors te investeren in emissiereductie en verduurzaming van hun bedrijfsvoering. Binnen enkele dagen bleek de beschikbare financiering echter ontoereikend om aan de grote vraag vanuit de praktijk tegemoet te komen.

Deze situatie laat niet een gebrek aan ambitie zien, maar juist het tegenovergestelde: ondernemers staan klaar om concrete stappen te zetten. Het beschikbare budget vormt momenteel de beperkende factor. Daardoor dreigt direct realiseerbare emissiereductie onnodig vertraging op te lopen.

LTO Nederland vraagt u daarom om op korte termijn aanvullende middelen beschikbaar te stellen en tegelijkertijd de regeling strategisch verder te ontwikkelen.

1. Directe verruiming door naar voren halen van reeds gereserveerde middelen

Om te voorkomen dat goed voorbereide investeringen stilvallen, stellen wij voor om alle kwalitatief passende aanvragen uit de huidige openstellingsronde alsnog te honoreren.

Dit kan worden gerealiseerd door:

- Een deel van de gereserveerde € 25 miljoen voor compensatie van hogere brandstofprijzen te alloceren of naar voren te halen en beschikbaar te stellen voor de SEL-regeling.
- Aanvullende middelen uit de reeds gereserveerde € 77 miljoen voor toekomstige openstellingen naar voren te halen.

Met deze aanpak kan het huidige tekort worden overbrugd zonder dat hiervoor nieuwe budgettaire verplichtingen hoeven te worden aangegaan. Bovendien wordt voorkomen dat ondernemers die bereid zijn nu te investeren, hun plannen moeten uitstellen of afblazen.

2. Verbreding van de regeling via beschikbare onderuitputting

Naast een directe verruiming van de huidige regeling zien wij kansen om de SEL-regeling toekomstbestendig te maken.

Wij verzoeken u daarom om beschikbare onderuitputting binnen het Klimaatfonds te benutten, waaronder middelen die zijn gereserveerd voor duurzame mobiliteit, en daarnaast € 15 miljoen voor meerdere jaren beschikbaar te stellen voor een verbreding van de regeling.

Deze middelen kunnen onder meer worden ingezet voor toepassingen op basis van waterstof. Voor een aantal landbouwkundige toepassingen vormt elektrificatie op dit moment nog geen volwaardig alternatief. Waterstof kan juist voor zwaardere en meer energie-intensieve werkzaamheden een belangrijke bijdrage leveren aan verdere emissiereductie en innovatie binnen de sector.

3. Verankering van emissieloos materieel binnen de stikstofaanpak

De inzet van emissieloos en waterstofgedreven landbouwmaterieel levert niet alleen een bijdrage aan klimaatdoelen, maar resulteert ook in een directe vermindering van NO_x-emissies. Daarmee draagt deze ontwikkeling aantoonbaar bij aan de stikstofopgave.

Wij verzoeken u daarom om deze emissiereducties expliciet te betrekken bij de werkzaamheden van de taskforce stikstof en deze door te laten werken in de totale opgave voor de landbouwsector. De gerealiseerde reducties dienen daarbij daadwerkelijk te worden meegewogen, zodat zij kunnen bijdragen aan een vermindering van de aanvullende stikstofinspanningen die van de sector worden gevraagd.

Geachte minister, de vraag vanuit de praktijk is evident, de projecten liggen klaar en de emissiereductie is direct realiseerbaar. Door nu gericht middelen vrij te maken en bestaande budgetten strategisch in te zetten, kan op korte termijn substantiële voortgang worden geboekt op zowel klimaat- als stikstofdoelstellingen.

Wij verzoeken u daarom met klem om de voorgestelde maatregelen te overwegen en zien uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Ger Koopmans', is written over a light blue rectangular background.

Ger Koopmans
Voorzitter LTO Nederland